

ELŐFIZETÉS.

HILYBEN ES VIDÉKEN

Egy évre ... — 180 kor
Fél évre ... — 90 kor
Egy negyed évre 45 kor
Egy hónapra ... — 15 kor

Nyitléri közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesület
vasúti palotájában.
TELEFON-SZÁM: 22.

KIADÓHVATAL

Aradi Nyomda Részleg
Törzs-eg.

Bulevardul Regale Ferdi
nand I. (Maret 10b-ut 22)
TELEFON-SZÁM: 134.

Arad, 1920.

Pöszmarkantó
Stauber József.

Péntek, február 27.

A valutatéboly.

Hogy milyen képtelenül vissz-
szas helyzetet teremtett a tulhaj-
tott valutatéboly, arra legjellem-
zőbb, hogy külföldről hozzánk jön-
nek árut bevásárolni a kereske-
dők. Az angol szövet nálunk ol-
csóbb, mint Angliában, az ál-
mezési cikkekben pedig valóságos
Kanaan vagyunk. Másodrangú
svájci éttermekben a legsilányabb
ebéd is belekerül 3 frankba, ugyan
akkor nálunk a legelőkelőbb ven-
dégloben fejedelmi ebéd áraban 1,
azaz egy frankból visszaadnak 5
koronát és a pineór derékszőgbe
hárol az ötkoronás horraival előtt,
melyet Svájcban úndorral vissza-
utásítana, mért alig van egy fill-
kényi értéke. Amerikában az ol-
csó tömegárú Mekájában egy
cipő 15—20 dollár, ugyanaz a cipő
nálunk 4 dollár, azaz 950 korona.
Szóval elvben olcsóbbak vagyunk
mint Amerika, de tényleg az a
helyzet, hogy a legjobb fizetési
tisztviselő is alig képes egy rubát
csináltatni a jövedelméből.

Rendelet az aprópénzről.

A timisoarasi (temesvári) fő-
ügyészségtől ma rendelet érkezett
az aradi ügyészséghez, amely hi-
vatkozással a kolozsvári kormány-
zótanácsi rendeletre, elrendeli, hogy
ezentúl mindazok ellen, akik az
aprópénzt (10, 20 fillér, egy és
két koronás) elvonják a forgalom-
ból, csalás és egyes esetekben pe-
dig zsarolás miatt meg kell indí-
tani az eljárást. Amennyiben a
esalást 1000 koronán alul követ-
ték el, úgy az ügy a járásbírság-
hoz tartozik, magasabb összegű
csalás felett már a törvényszék
ítélkezik.

Vlád — a lemondásáról.

BUCURESTI. Vlád Aurél, a
lemondott román pénzügyminisz-
ter tegnapelőtt nyilatkozott több
újságíró előtt a lemondása igaz-
okáról. Vlád Aurél kijelentette az
újságírók előtt, hogy az ő lemon-
dása nem személyi okokból tör-
tént, amint azt egyes lapok hi-
resztelik, hanem annak alkotmány-
jogi indokai vannak, amelyeket
ezenben az újság hasábjain nem
tárgyalhat. A kérdést a képviselő-
ház elé viszi, amint Vaida minisz-
terelnök hazajön.

Comsa államtitkár a tőzsdéről.

Egy kolozsvári újságíró be-
szélgetést folytatott Comsa Jo-
nel kereskedelmi államtitkárral
egy Erdélyben felállítandó tőzsde
kérdésében. Az államtitkár kije-
lentette, hogy tőzsde felállítását
most nem tartja aktuálisnak, de
amennyiben a viszonyok majd idő-
szerűvé fészik, a tőzsde székhel-
yül Kolozsvár városát tartja
legalkalmasabbnak. Érdekes, hogy
az államtitkár válaszában egyet-
len szó sem esett sem az aradi,
sem a temesvári tőzsdéről, ame-
lyek a viszonyokra való tekin-
tettel ezidőszert nem működ-
nek. Az államtitkár egyébként az
ügyről a következőket mon-
dotta:

— Az új tőzsde felállítását a
Kereskedelmi reszort program-
jába felvettük, a terv kivitele
azonban egyelőre halasztást szer-
vedett, mert mihamarább tárgya-
lás alá fog kerülni. Románia va-
lamennyi gazdasági szervezeté-
nek egységesítése és megreformá-
lása, amit maguk az érdekelt ke-
reskedelmi és iparkamarák is pro-
ponáltak. Ismétlem, hogy a tőzs-
de felállításának híveül vallom

magam, a felállítás időpontját
azonban még egy időre elhalasz-
tandónak vélem. Mezőgazdasági
nyerstermény nincsen, az ipari
termékeket, mihelyt a gépek ki-
dobják, azonnal elkapkodják, vagy
hatósági uton kiosztják, az érték
papír pedig a nemzetközi politi-
kai és gazdasági viszonyok kö-
vetkeztében alig képezi forgalom
tárgyát, úgy, amint idegen pénz
is csak elvétve fordul meg piacain
kon. Egyedüli árucikk, amely je-
lenleg számításba jöhet: a fa. Vi-
lágos ezekből, hogy áru hiányá-
ban a tőzsde már életének első
perceiben sanyalódásra volna kár-
hozthatva. Meg kell tehát várniuk
az összes gazdasági tényezők —
termelés, szállítás, valuta stb. —
javulását.

— Ami az erdélyrészi tőzsde
székhelyét illeti, feltétlenül Ko-
lozsvár kell, hogy legyen. Emel-
lett szót egyrészt az a körülmény,
hogy Kolozsvár az erdélyi admi-
nisztráció központja, másrészt
pedig az, hogy e város a Magyar
ország és Cseh-Szlovákia felé irá-
nyuló külkereskedelmi forgalom-
nak nagy piaca lesz.

Nagy lopás a bécsi muzeumban.

BÉCS. Nemrégiben szenzációs
lopás történt a bécsi művészet-
történeti muzeumban. A rendőr-
ség nagy apparátussal indította
meg a nyomozást, de a tettest
nem sikerült kézrekerítenie. Any-
nyi bizonyos, hogy a tolvaj nem
volt műértő, mert például két ér-
tékes marsall-botot elvitt, de a
mellettki levő vitrinben elheve-
zett pisztolyt nem bántotta. Ezt
a pisztolyt drágakövek díszítik,
nagyértékű remekmű, s egyik
szultán ajándékozta 1857-ben I.
Ferenc Józsefnek. A nyomozás
megállapította, hogy a tettes kez-
tylivel dogozott, hogy ujjenyo-
matokat ne hagyjon hátra.

A tolvaj elvitte Mária Teré-
zia férjének, I. Ferencnek, továb-
bá Mária Terézia sógorának lo-
tharingiai Károly Sándor herceg-
nek marsallbotját. A herceg mar-
sallbotját jáspisfogantyú díszíti, a

melyen Mária Terézia miniatür-
képe látszik. Egy másik terem-
ből eltűnt egy keleti elefántcsont
legyező, amely már a XVI. szá-
zadban trolt Ferdinánd főherceg
gyűjteményében volt. Azeurópai
gyűjteményekben kevés ily régi
legyező található. A legyezőt tar-
talmazó vitrinen vérvnyomatokat
találtak: a tettes valószínűleg
megsérült.

Értékes kincsek tűntek el a
drágakövek terméből, amelyben
a XVII. század híres drágaköcs-
szelőjének, Sirlés Lajosnak művei
voltak kiállítva. Összesen 22 ka-
mea és 64 intaglli tűnt el, vala-
mennyin Z. S. jelzés van. A 100
darabhól álló gyűjteményt 1865-
ben Simon Ferenc ajándékozta
Ferenc Józsefnek. Szakemberek
becslése szerint az ellopott drága-
ságok értéke meghaladja a nyolc-
százezer koronát.

Nincs bolsevikveszedelem

BUKAREST. Az Avantul írja:
Rascanu hadügyminiszter egy hoz-
zá intézett kérdésre kijelentette a
nevezett lap tudósítójának, hogy a
Dnyeszter partjáról teljesen meg-
nyugtató hírek érkeznek. Szó-
sines arról, hogy ott bolseviátok
fenyegetnék a határt. Ellenben az
ellentorradalmi Denikim-hadsereg
szétszórt csapatai igyekeznek Ro-
mánia területére menekülni, hogy
ott összeszedjék magukat. Ezeket
azonban a pestia-vezetők miatt
visszatartják a román határhoz.
Mindenesetre a határ úgy meg-
van erősítve a jelenlegi csapatok-
kal, hogy új csapatbeszerveésre
egyáltalában nincs szükség. A
maggósitásra nézve elkerült hi-
rekkel szemben a hadügyminisz-
ter kijelentette, hogy ellenkezőleg,
a leszerelés iránt folyik a sorény
munkálkodás.

Amerikaiak Vilmosról.

Egy amerikai jelentés arról
szól, hogy a leghíresebb
amerikai jogászok arról tanácsko-
ztak a legutóbb, hogy mi történjék
Vilmos német exeszázárral. A ta-
nácskozás eredménye az volt, hogy
137-en száműzetést javasoltak,
160-an a halálra ítélet mellett
szavaztak, 81-en börtönbüntetést
kértek a császár fejére, míg 21-en
minden eljárás megszüntetését kér-
ték.

Lloyd George

az oroszországi helyzetről.

BUCURESTI. Az Avantul ír-
ja: Lloyd George az alsóház egyik
legutóbbi ülésén bejelentette, hogy
az angol csapatokat Oroszország
területéről visszavonták, csak egy
kisebb sereg maradt Baku környé-
kén, de ezeket is innen Konstan-
tinápolyba viszik a tengerszeretek
szélessére. Európa ujjaépítéséhez
feltétlenül szükség van az orosz-
országi nyersanyagra, másfelől az
is való, hogy fegyverekkel nem
kénysszeríthetjük ki telék politikai
meggyőződéseik megváltoztatását,
akkor sem, ha az összes velünk
szomszédos államok is fegyverbe
állanak a bolsevizmus kiirtásá-
ra. Ki fizetné ugyanis egy új
óriási sereg felszerelési és fenntar-
tási költségeit? Anglia és Fran-
ciaország nem képes erre és Ame-
rika sem akarja. Így egyetlen al-
ternatíva marad, a békakötés re-
lük, a mi előtt azonban meg kell
győződünk róla, hogy Orosz-
ország letett barbár eljárásairól és
rájár a civilizáció útjára.

Nemzetközi béke.

BUOUREST. Egy washingtoni távirat szerint a francia szenátorok egy olyan megoldáson fáradoznak, hogy egy nemzetközi konferenciát hívjanak össze Washingtonba, amely hivatalosan a nemzetközi béke alapját letenni. Mindegyik nemzet három delegátust küldene erre a konferenciára. A költségekre eddig tizenöt millió dollárt szavaztak meg.

Cluj lapok ára.

A cluj (kolozsvári) újságok legutóbbi számaiban bejelentik a költségeknek, hogy március 1-től kezdődően jelentősen felerősültek a lapok árai. Az újabb emelkedést a következőkkel indokolják: Egy negyed osztandó felt. elosztás, hogy a lapok árait utólag emelték. És az olvasók előtt köztudomású, hogy az emelkedés alatt mely szédülős mértékben, milyen rohamos gyorsulással öntött el mindent a drágulás, az áremelkedések özöne; egy negyedév alatt a papír ára több mint háromszorosára, a nyomdaanyagok ára öt-tízszerezésre, a munkások, hírlapírók fizetése, az adminisztráció és szállítás költségei szintén nagymértékben megnövekedtek. Végül utal arra a bejelentés, hogy az áremelés nélkül be kellene szüntetni a lapokat, ami a magyar kultúra helyrehozhatatlan és végzetes veszteségét jelentené. Március 1-től kezdődően a következő lapok lesznek Clujban (Kolozsváron): Egy év szám ára két korona, egy hónap negyvenöt korona, negyedévre 125 korona, félévre 230 korona, egész évre 420 korona.

MŰVÉSZET.

* Strauss gyönyörű operettje, a Tavas, amelyben csaknem az egész operett-együttes játszik, kétségtelenül nagy sikert arat pénteki reprisán. Szombat délután a mult szezon alágere, a Gróf Rinaldó, vasárnap délután pedig a Baccarat megy. A jövő hét műsorát Shakespeare két darabja, a Hamlet, és a Szentivánéji álom teszi érdekessé.

* A Moderna Kabaré pikáns műsora elé szokatlannul nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ma másodszor kerül színre a nagysikerű: „Disznótor Magyaroknál, című pikáns bohózat, amelynek bemutatóját harsogó derűltség kísérte. Az összes tagok nagyszerű pikáns műsorral szerepelnek.

* A Szezon vasárnapi hangversenye iránt az egész városban nagy érdeklődés mutatkozik. Ifj. Vass Gusztáv, Ném Gizella, Z. Várady Margit, Szántó Manó tudása, tehetsége a művészi változatos műsor keretében kétségtelenül tomboló sikert fog hozni. Jegyek Blochnál válthatók.

* Új Pathé-filmek-bemutatója. Az Apollóban és az Urániában újabb Pathé-filmeket mutatnak be szombaton. Az Apollóban a „Sora hangja” című 4 felvonásos mélyhatású dráma kerül vetítésre. Az Uránia „Szerpentinjancsár” címen egy 4 felvonásos vígjátékot mutat be.

* Kettős kereszt titka. Guy de Teramond világhírű bűnügyi regényének „Kettős Kereszt titka” című bemutatását hétfőn kezdi meg az Uránia színház. A szenzációs film Uruguayból és 18 felvonásból áll.

A kormányzó jogai Magyarországon.

Megirtuk már, hogy a magyar nemzetgyűlés törvényjavaslatot fogadott el, amellyel a magyar trón betöltéséig átmenetileg kormányzói méltóságot létesített. A kormányzói hatalomról szóló törvény a következőket tartalmazza:

A kormányzó jogköre a királyi hatalomban foglalt következő jogok gyakorlására szorítkozik: a szabályszerűen alkotott törvényeket kihirdeti, azok érvényre jutását meg nem akadályozza, a nemzetgyűlést két év előtt csakis törvény alapján oszthatja fel, a végrehajtó hatalmat a nemzetgyűlésnek felelős kormányval gyakorolhatja, nemességét nem adományozhat, általános kegyelmet csak a törvényekben foglalt szellemben és alapon gyakorolhat, a főkegyuri jog nem illeti meg. A kormányzót főméltóságos cím illeti meg, számára a nemzetgyűlés tiszteletdíjat állapít

meg. A kormányzó tisztjének gyakorlásában a kormányzó személye sérthetetlen.

Ezután a törvény visszaállítja a jogfolytonosságot azzal, hogy elsősorban megadja a felmentést az augusztus 6-a óta működő kormánynak, kimondja a közös ügyek megszűnését Ausztriával, semmisnek deklarálja a néptörvényeket és a tanácskormány rendelkezését, végezetül pedig megállapítja a miniszteriumok számát.

Gróf Apponyi Albert, a béke-delegáció elnöke Párisból táviratilag kijelentette, hogy a maga részéről is kívánja, hogy Horthy válassza meg Magyarország kormányzójává.

Horthy Miklós fővezér népszerűségének egyik jele, hogy a fővezérnek a parlament megnyitásának napján nagy ünnepség keretében egy diszkardot ajándékoztak a magyar nemzet nevében.

A magyar delegáció jegyzékei.

Az „Indreptarea” Jelenti Párisból: A magyar béke-delegáció jegyzékét terjesztett elő a kisebbségek védelmére vonatkozólag. Terjedelmes füzet ez, 15 melléklettel, amelyben javaslatok lesznek a kisebbségek anyagi és személyi védelmére. A jegyzék sorozatosan számlálja elő azokat a sérelmeket, amelyeket a különböző megszálló hatalmak nemcsak a megszállás alkalmával, hanem azután is gyakoroltak, a mikor már a szövetséges nagyhatalmak és megszállók között olyan békekötések jöttek létre, amelyekben a kisebbségek védelméről szóló rendelkezések bennfoglaltattak. A jegyzetekben foglalt javaslatok arra az esetre vonatkoznak, ha az antant nem fogadja el a népszavazás iránti kérést, vagy ha a népszavazás Magyarországra nézve kedvezőtlen eredményű lenne. Ezeket követi az egyházak és főképpen az iskolák részére tett nyilvános magánalaptványok védelmére vonatkozó javaslat. Különösen a felsőbb- és szakiskolák kérdését tárgyalják nagyobb szakaszokban.

Rendkívül érdekesek a 11. és 12-ik mellékletek, amelyek etimológiai alapon a megszállott falvak és városok történelmi fejlődéséről beszélnek. Beterjesztette még a delegáció a 311. számú jegyzékét, mint újabb kérést a magyar hadifoglyok hazaszállítása érdekében. A csütörtöki reggeli lapok jelentik, hogy a francia kamara külügyi bizottsága az osztrák békeszerződés ratifikálásával foglalkozott s egyben Magyarország kérdését is vizsgálat tárgyává tette. E hírek azonban nem szólnak arról, hogy milyen

Jelentés alapján történt a megvívás gálás.

BÉCSBŐI Jelenti: Renner kancellár a nemzetgyűlés központi bizottsága előtt kifejtette az osztrák kormány álláspontját a legutóbbi magyar jegyzékkel szemben. Ez az álláspont a következő: Ausztriára nézve Nyugatmagyarország kérdését a saint germaini szerződés véglegesen eldöntötte. Meg kell várni, míg Magyarország megkapja a végleges békefeltételeket Neuillyben. A szerződés elfogadása után Nyugatmagyarország kérdése Magyarország számára éppúgy, mint Ausztria számára res iudicata lesz és mint ilyen minden vitán és tárgyaláson kívül fog állni. Akkor aztán Nyugatmagyarország megkapja függetlenségét és ha kívánja, népszavazást lehet tartani. Azok a gazdasági engedmények, amelyeket Magyarország a vitás megyékről való lemondás fejében ajánl, már benne vannak a saint-germaini szerződésben és kétségkívül benne lesznek a neuillyi békeben is. Ausztria mindenesetre örömmel fogja ezeket fogadni.

— A villamos mű szénellátása. A város vezetésége az aradi villanygyári üzem számára napi három vagon szenet és két vagon kokszot kért a petrozsényi bányafelügyelőségtől. Ma érkezett meg a bányafelügyelőség válasza, a melyben arról értesíti a várost, hogy naponta csak két vagon szenet és három vagon kokszot küld Aradnak. A polgármester ma erről értesítette a villanygyárat és felhívta annak igazgatóját, tegyen próbát arról, hogy a villanyüzemnél használják.

Korona és lei.

A román pénzügyi és gazdasági körök szerint legelőlehetőbb mindnyájunkat elemi erővel érdeklő kérdése a közel jövőnek, hogy mi lesz a korona beváltásával, a leihez milyen arányban történik ez meg? Milliányi tömegek vagyonáról és teherbíró képességéről van itt szó. Ha ezek a milliányi tömegek jövedelmükben és vagyonukban jelentékenyen károsodnak, világos, hogy a közíránti pénzbeli fötelezettségeiknek se tudnak a kívánt mértékben megfelelni. Már pedig minden jel arra mutat, hogy ha a korona révén felényli összegű leihez jutnak az emberek, nemcsak színleg, hanem tényleg is elvesztik jövedelmük és vagyonuk felét. Egészen bizonyos, hogy a legrövidebb időn belül a lei foglalta el az árak tereén is a korona helyét, ugyanilyen vásárlási képessége lesz. Ennek pedig az eredménye az, hogy a tisztviselőket, munkásokat és az összes fixfizetésű alkalmazottakat ugyanannyi lelei kell majd honorálni, mint amennyi koronát eddig kaptak. Mert ha eddigi életszínvonalukat csak ugyanazon mennyiségű lelei tudják fenntartani, mint amennyi koronát arra fordítottak kellett, valóban nem lehet kívánni semmi, hogy egy tranzakció kedvéért ezertul félannyit egyenek, ruházkodjanak, fűtsenek, mint eddig. És mily mérhetetlenül felszöknek a drágaságok! A legfontosabb, legnagyobb jelentőségű kérdés ez, mely bölcs megoldásra vár.

A mai valuta-piac.

A valutapiacra nagy lanyháság uralkodik. Az emberek tartózkodnak minden ületkötéstől. Az ülettelenség azonban nem hat ki az árakra, mert a valutatulajdonosok egyáltalán nem vetik piacra áruikat, csupán a leihez történő tegnap óta némi hanyatlás. A mai árak a következők: Dollár 220—225, marka 370—375, kis lei 280—285, nagy lei 295—300, ezüstöt egyáltalán nem kínál senki az ismeretes tilkos rendelet óta, ugyanez a helyzet az arannyal is, amely 780—820 között ingadozik. Temesvárról érkezett hírek szerint az ottani valutapiacot is a teljes ülettelenség uralja. Budapestről érkezett hírek szerint az ottani valutapiacra a márkát és a dollárt az utóbbi időben nagyon keresik és emiatt a két pénznek az ára megszállardult. Dollárt 259-en, a márkát pedig 350-en veszik. A bukaresti valutapiacra a következők az árak: Bélyegezett korona 83.50—84, marka 116—117, svájci frank 1100—1200, francia frank 520—530, lira 410—420, dollár 76—77, rubel 70—72, leva 95—97. — Február 21-én: Bélyegezett korona 83.50—84, marka 116—117, svájci frank 1100—1150, francia frank 520—530, dollár 76—77, rubel 70—71, leva 97—98.

HIREK.

— **A rendőrprefektus utja.** Stofca Sebestyén rendőrprefektus tegnap délután autón Timisoarára (Temesvárra) utazott. A rendőrprefektus több új aradi rendőrtisztviselő kinevezését sürgeti meg a kerületi rendőrprefekturán.

— **A berossjóni választás.** Megírtuk, hogy a berossjóni kerületben Lazarescu Mihály földmivest dr. Suciu Jánossal szemben 64 szavazattöbbséggel képviselővé választották. Ma megérkeztek a hivatalos jegyzőkönyvek, amelyek szerint összesen 2204 szavazatot adtak le, ebből Lazarescu 1184, dr. Suciu pedig 1070 szavazatot kapott. A kerületnek 5318 szavazója van s ennek a fele sem szavazott le, ami abban leli magyarázatát, hogy a kerület választói mezzei munkájukat végezték.

— **A bukaresti újság-sztrájk.** Bukarestből jelenti a Damian távirati ügynökség, hogy ott az újságírók és nyomdászok sztrájkja következtében még nem jelennek meg a lapok. Megindultak ugyan a tárgyalások a lapkiadók és az újságírók és nyomdászok között, a mely azonban nem vezetett eredményre, mert a lapkiadók nem akarják a sztrájknapokra is kifizetni a napidijukat. A tárgyalások megszakadtak és a sztrájk tovább tart.

— **Megsemmisített igazolványok.** Az utóbbi napokban sűrű egymásutánban lefolyt kávéházi razziák alatt sokaknak feltűnt, hogy a razziák vezetője nagyon sok személyazonossági igazolvány számát feljegyeztette. A rendőrségen vizsgálat indult meg, hogy vajjon ezek a személyazonossági igazolványok szabályszerűen vannak-e kiállítva s közülük már eddig tizenhatot megsemmisítettek.

— **Milyen a jó bélyegzés?** Eddig azt hitte a közönség, hogy nemcsak az alakjáról ismerheti meg a hamis bélyegzést, hanem a bélyegző festéke is elárulja a hamisítást. Illetékes helyről jelentik, hogy a festék színének változata még nem bizonyítja a bélyegző hamis voltát. A nyáron több pénzlebélyegző bizottságnak elfogyott a Kormányzótanácsától kapott festéke, ezért kénytelen volt valamivel világosabb festéket használni. Így Erdély számos pénzlebélyegző hivatalának az eredetnél világosabb, vagy sötétebb festéket kellett használnia. Illetékes helyen arra figyelmeztetik a közönséget, hogy kétely esetén forduljanak a királyi adóhivatalhoz, vagy a pénzügyvizsgálósághoz, ahol most már pontosan meg tudják állapítani, hogy melyik pénz hamis bélyegzésű.

— **A spanyel-betegség.** A városi orvosi hivatalnak a mai napon újabb 15 spanyel megbetegedést jelentettek be.

— **Hirdetmény tejgyben.** Közvetesszük, hogy miután a hatósági tejesarnoknak még nem áll elegendő tej rendelkezésére, magánosok részére a következő hónapra (március) nema utalványozható ki tel. Közélelmiszeri hivatal.

Rokkant tiszt banküzlete.

Az utóbbi időben tömegesen előforduló különféle pályaváltoztatások között is érdekességgel bír egy aradi fiatalember vállalkozása. Szilágyi Béla, a volt 2-es honvédhadnagy a merész vállalkozó, aki a hatóságtól egy pénzváltó üzlet létesítésére kért és kapott engedélyt. A volt honvédhadnagy eredetileg matematika-fizika szakos tanárnak készült, de a háború megzavarta tanulmányait. Résztvett a különböző frontok nehéz harcaiban s végül elvesztette a jobb karját. Azóta, mint rokkant idehaza él Aradon.

— **Törvény az újságírók jogviszonyairól.** Bécsből jelentik: Az osztrák nemzetgyűlés elfogadta az újságírók jogviszonyainak rendezéséről szóló törvényjavaslatot. A törvény kimondja, hogy a hírlapvállalatoknak munkaszerződést kell az újságírókkal kötniök. Rendszeres tartalmat tartalmaz a szabadságidőre, felmondási időre, nyugdíjra, valamint a lapvállalat elidegenítésénél, megszüntetésénél, vagy politikai irányának megváltozásánál az újságírók jogainak védelmére. A nemzetgyűlés elfogadta azt a javaslatot, amely a saint-germaini szerződés 191-ik és 192-ik pontjának végrehajtására vonatkozik. Ezek a pontok kötelezik Ausztriát a megszállott területekről elhurcolt okmányoknak, régiségeknek és műtárgyaknak visszaadására.

— **Német katonák fizetése.** A Frankfurter Zeitung táblázatát közzé a hadsereg tagjainak fizetéséről, úgy amint ezt a pénzügyminiszter tervezi. Eszerint egy egyszerű katona fizetése hétezerhatszáz és tizenegyezer márka között mozog, az altiszté 8250 és 12300 márka között, a hadnagy 18500—19000, a kapitány 15000—21750, az ezredes 25500—34500, a tábornok pedig hatvan-ezer márka évi fizetést kapja.

Hengerolaj

és jó gépaj megvételre kerestetik. Pallak téglagyár, Nádor-utca 14. 907

Vértés-fele „Helin sósbor-szesz“ minden háznál szükséges. Kapható úgy olcsó hadi minőségben mint drágább de sokkal erősebb és hatásosabb

Béke minőségben. A Béke minőségű üvegek címkéi lezelején a „Béke minőség“ áll. Egy üveg hadi minőségű 6 kor. Egy üveg bekeminőségű 10 kor. Egyedüli készítőik:

Vértés L. és Társa, Lugos. Főraktár viziontelársítók részére: 9772

Hugó Adler Arad, Strada 1. Bratlanu (Weltzer-n) 1.

Friss amerikai
írógép szalagok
érkeztek

Schmotzer si Szegfü
Luther-utca 1. szám. 802

A megélhetését biztosítani törekedő fiatal rokkant tiszt úgy találta, hogy most úgy szolgálja leghatásosabban a közt, ha a nagyközönségnek alkalmat ad arra, hogy pénzét szükség szerint tisztességes árban válthassa át idegen valutára. Ezért határozta el magát egy pénzváltó üzlet létesítésére. Szilágyi Béla üzlete, amely a Str. Mihai Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. szám alatt nyert elhelyezést, „Fomuca“ pénzváltó-üzlet nevet visel. Az új pénzváltó üzlet a jövő héten valószínűleg hétfőn nyílik meg.

— **A marosvásárhelyiek pöre.** Szükszava Damian-jelentés nyomán közölték a lapok, hogy Marosvásárhelyről Ugron András volt főispánt és Patrubby bankigazgatót négy társukkal beszállították a kolozsvári katonai ügyészségre. A hír annyiban kiegészítésre szorul, hogy Ugron András volt főispánnal együtt akkor Bodoka Ferenc, dr. Farkas Róbert, dr. Fekete Andor, dr. Tischler Márton és dr. Sebestyén Miklós ügyvédek és Császár Béla táblabíró kísérték be Kolozsvárra, míg Patrubby Miklós bankigazgatót három társával, Kiss Ernő főerdőtanácsossal, Köllő Ignác volt alispánnal és Szijgyártó Jenő kereskedelmi iskolai igazgatóval csak tegnap éjjel szállították be a VI. hadtest ügyészségére. Pörük letárgyalására közelebről kerül rá a sor.

— **Ma délután jelenik meg a Futár** második száma, amely szenzációs leleplezéseket, érdekes társadalmi eseményeket és finom szellemességgű karcolatokat hoz.

Rum és Likör
essenzciák béke minőségben
nagyban eladás. 560

Teodor Erényi Arad, Dobó-u 3.

Értesítés!

Angol és gyapjú szövetek nagymennyiségben érkeztek. Készítünk mérték után férföltönyöket gyapjú szövetből 1100 K-tól feljebb. Raktáron nagy választékban legújabb divatu stencioni tavaszi kész felöltők. Nagy választékban tavaszi saját készítményű kész férfi-, fiu- és gyermekruhák. Kérjük a ruha vásárló közönséget, hogy szükségletét mielőbb szerezze be, a még a raktár tart. Tisztelettel: 183

Fratii Komlós si Muzsai
Strada Metianu (Forray-utca)

Van szerencsénk tudatni, hogy közismert és közkedvelt hajápoló szerünket a

Tannochinipomádót

ismét forgalomba hoztuk. Ez egy hajhullást és korpaképződést gátló elcsorangu gyártmány, a melytől a haj selvem elveszíti a hajhullás korpaképződés megszűnik.

Készít: 6340
Dr. Földes si Helys Arad

— **Álomkór Bécsben.** Bécsben új betegség kezd terjedni: az álmokór. Naponta tömegesen szállítanak be a kórházakba flyon alvó betegeket. A bécsi városi kórházban eddig mintegy hetven álmokóros beteg ápolnak. A betegeket Cocos-szérummal oltják be és a szérumoltásnak eddig elég szép eredménye van.

— **A lon Párisban.** Bukaresti jelentés szerint a leut Párisban február 17-én 20.75 centimmal keresték.

— **A bíbornokok is keveslik a fizetést.** A Giornale d'Italia jelenti, hogy a vatikáni bíbornokok a pápától fizetésük emelését kérték, mert ezernyele száz frankból nem tudnak megélni.

Könyvtárakat fangterveket magas áron vesz Kerpel.

— **Megszökött két rab.** Lakatos Zoltán Mátyás és Bezeg Sándor, akiket különböző büntettekért ítél el a törvényszék, egy ór felügyelete mellett söt hordtak az aradi sóhivatalban. A két fogoly egy óvatlan pillanatban megszökött a raktár egyik kamrájába, amelynek ablakán kimásztak a tetőre, ahol levette a rabkabátjukat, s söraktár Megyeház-uteai oldalán, mintegy 5-6 méter magas falon ugrottak. Kézrekerítésükre széleskörű nyomozást indítottak.

A fűtés bolondja.

NAGYVÁRAD. B. I. intelligens, egyetemet végzett magánhivatalnoknak az volt a rögeszméje, hogy feltalált egy olyan készüléket, melyben nyáron össze lehet gyűjteni a napsugarakat és az így összegyűjtött melegenérgiát télen fűtési célokra felhasználhatják. Pénzét belefektette „találmányába“ mely egy közönséges bádogdobozból áll, különböző helyeken elhelyezett nagyító-üvegekkel, — ezen kívül rajzokat, fényképeket gyártott és egy hatalmas, millió gyár-alapításról fanatizált. Hónapok óta ez a „melegakkumulátor“ volt az egyetlen témája. A szerencsétlen hivatalnokon tegnap az elmebetegség kétségtelen jelei mutatkoztak, kijelentette, hogy ő az emberiség megváltója, aki megszabadítja a tűzifagondoktól, ő a tűz istene és kényszeríteni akarta a hozzátartozóit és ismerőseit, hogy imádatlal közeledjenek feleje és boruljanak előtte térdre. A családja tegnap azután bevittette a elmekórházba.

Hulladék papir
nagymennyiségben kapható
Cím a kiadóban.

Apró hirdetések

Levelezés.

FRANKI ki közzéadja sürgősen arany- és ezüst-érmék árát...

Názasság.

28 éves vidéki gyáros özvegy megismerkedni házasság céljából intelligens leány...

HERNÉK MONDOTT fiatal leány megismerkedni házasság céljából kemény munkássággal...

Alkalmazás.

NYUGDÍJAZOTT VASUTAK, vagy pótlás, 10 évtől, napi 2-3 óráig reggeli...

GYERMEKRUHA varrás házas keresők. Jelentkezni Strada Ceasba...

BOGYÓKÓK magas fizetéssel felvételt. Braun, Asztalos R. u. 2.

RENDELÉS SZAKASZÓT jó fizetéssel keresők. Kufmann, Str. Romanului...

GYERMEKSEHETŐ szolid házasságot keresők, 8 éves kis leánykák...

MAJDNEM ÚJ, soványos bélelt frakk, nadrággal, két mellénygel...

FINGMESTER szolid munkásság szakkönyvek, jó fizetéssel felvételt...

Vétel és eladás.

NYIT 100 kilogrammos finom málogelme. Veszély. 1.

PIANINÓK vasmű, esetleg pengorámmal. Bulevardul Regina Maria...

HASZNALT ruhák eladás. Bótvás. 7.

EGY KOMPLETT ebédlő berendezés eladás. Cim a kiadóban.

KEMBALOM jékarban levő olcsó eladás. Malak, Zaidó temető.

ANYI RUTORT, porcellán, ezüst, fémábrák, szőnyeg, vasmű. Anatóly-tér 21., I. em., balra.

TENYÉSKOCSOK 12 db. és egy berkező. Tanyácska eladás. Értekezési Str. Cornil Popescu...

FERTŐZŐ BETEGSÉGEK ellen kímés és erős gyógyszerek és felvittek a kórházban...

HASZNALT OLAJ megvételre keresők. Bótvás a kiadóban.

Ingatlan.

ELADÓ ZSIGMONDHÁZÁN 77. számú gazdasági ház, melléképületekkel...

800 [ ]-LES TELEK eladás vagy bérlés. Maróczy-telep. Bótvás Fonyóvár, Pata Avram Iancu...

Üzletok.

VERTEKÉLŐ és szálloda eladás. Bótvás. Strada Aron area 2.

Aranycsempészség Aradra.

Eddig többnyire arról adtuk hírt, hogy Aradról akartak kicsempészni arany- és ezüstpénzt...

A Városi-kávéházban ismernek egy embert, aki hivatásszerűen fizik az arany- és ezüstcsempészséget...

Kodott fűhöz-fához, mennie kellett, mert tipikus lánckereskedő és árdrágitó volt...

Zuhannak a valutaárak.

Az aradi valutapiacra most teljes a pangás. Az izgalmas hosszú napok után egy-két nap óta jóformán értelmet se kötöttek...

hözza ki a sodrúkból. Csak mosolyognak, hogy a váradi és temesvári ületlansok...

Valutás esetek.

Ez az eset tulajdonképpen azaz kezdődik, hogy rosszul ment. Az illető az egész háború alatt katonai volt...

hogy ezzel az összeggel visszavonul a piacról a magánéletbe. Igen, de mit lehet tudni, hogy mit ér ma száz ezer korona?

APOLLO URANIA Ma, 27-én: A sors Szerpentina hangja. Janicsár.

Akik az Aradhegyalján

Mózes Egynökségéhez, Galsa 327. (Pankota, Magyarid, Muszka, Galsa, Világos, Kovási községekben)...

Oktatás.

TE CHERCHE pour le 1. encore quelques leçons d'adresser: jeune Française...

Ellátás.

UTICISALAD keres. felkutatás utikártyák ebéd-vacsora kosztot. Ajánlatokat...

ELLETES házi koszt kapható ebéd 6 kor, vacsora 4 kor. Cim a kiadóban.

Kereskedők figyelmébe!

Legelősebb bevásárlási forrás közötti, szöveti és rövidárakban.

Alexandru Kramer Strada Matianu (Ferry-utca Hunyadi-palota.)

Nagymennyiségű

Club, Saman és Abadio cigarettapapír és hüvely érkezett

Scharfstein si Comp. céghez, Asztalos Sándor-utca.

Mérték utáni

rendelőket legelősebben 40 jutányos árban készít

Alolsius Friedmann urt szabó, Hunyadi-utca 4. sz. Valódi gyapjuszövetekben állandó raktár.

Frisz hal

kapható este 6 óráig Luttwáknál

Asztalos Sándor-utca. Beresherdó nagymennyiségben és minden negyedszázadban új és használt napi áron kapható. Vidékre a szállítást elintézzem.

Ludovic Baumann

hordó kereskedő ARAD. Pata Banku (Szabadság-tér). Kádár ipari telep: Gyár-utca. Raktárak: Strada General Berthelot...

A legújabb divatkreatiók szerint készülnek

elegáns női toltetek, gyermek és leányka ruhák és kostümök

Maison Margot

divatszalonjában, Str. Popa George Ferdinand-u. 4. I. e. Egyes tanulóanyagok felvételnek.

Eladó

1094-ben készült 8-as Hother és Schraner gyárból való cséplő és kazán, engedélyezett 7 légkör nyomásban alakított fogasrendszerez magánjáró, teljesen felszerelve szijakkal...

Érdeklődni: Kelemen Mihály Arad tanya Pestli dűlő 1.